

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут права

5592 Методичні вказівки

до підготовки навчального проєкту (курсової роботи)
з навчальної дисципліни **«Сучасні проблеми застосування
адміністративними судами практики ЄСПЛ»**
для студентів спеціальності *081 «Право»*
освітнього ступеня «магістр»
усіх форм навчання

Методичні вказівки до підготовки навчального проекту (курсової роботи) з навчальної дисципліни «Сучасні проблеми застосування адміністративними судами практики ЄСПЛ» / укладач Н. С. Горобець. Суми : Сумський державний університет, 2023. – 24 с.

Кафедра адміністративного, господарського права
та фінансово-економічної безпеки ННП

	ЗМІСТ	С.
1	Загальні положення.....	4
2	Етапи підготовки курсової роботи.....	4
3.	Структура та вимоги до змісту курсової роботи.....	6
4.	Правила оформлення курсової роботи.....	10
5.	Рецензія наукового керівника на курсову роботу.....	11
6.	Порядок захисту курсової роботи.....	14
7.	Рекомендована тематика курсових робіт.....	16
8.	Список рекомендованої літератури.....	17
	ДОДАТОК А. Титульний аркуш.....	19
	ДОДАТОК Б. Рецензія наукового керівника.....	20
	ДОДАТОК В. Зміст.....	21
	ДОДАТОК Г. Оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел	22

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є формою самостійної навчальної та науково-дослідної роботи студента, що спрямована на набуття теоретичних знань і практичних навичок з юридичних дисциплін, які вивчаються.

Виконання курсової роботи спрямоване на:

- розвиток здібностей здобувачів освіти щодо поглибленого аналізу наукової літератури, діючих нормативних актів і матеріалів юридичної практики;

- одержання навичок щодо систематизації, узагальнення та критичного осмислення наукових, нормативних і практичних джерел;

- формування творчого дослідницького підходу до проблем, які розглядаються в роботі;

- розвиток навичок логічного, аргументованого викладення аналізованих положень, концепцій, власних думок, висновків та пропозицій за підсумками дослідження, а також письмової юридичної мови;

- формування світоглядної основи у сфері юриспруденції.

Під час написання курсової роботи здобувач освіти повинен продемонструвати вміння:

- вести пошук наукової і практичної інформації, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій;

- аналізувати наукову літературу, нормативні акти та юридичну практику з теми курсової роботи;

- самостійно розробляти та аналізувати існуючі пропозиції, спрямовані на удосконалення діючого законодавства та правозастосовчої практики;

- формулювати висновки, які містять теоретичні та практичні результати дослідження

2. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Визначення теми дослідження. Написання курсової роботи розпочинається з визначення теми за рекомендацією викладача. Тематика курсових робіт оновлюється щорічно. З переліком тем курсових робіт на поточний рік можна ознайомитися на платформі «МІХ», а також на кафедрі адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки.

Перелік тем, наведений у *додатку А*, має рекомендаційний характер. За узгодженням із викладачем студенти можуть сформулювати тему курсової роботи, не вказану в переліку тем курсових робіт. Усі питання, пов'язані з вибором теми курсової роботи, студенти можуть обговорити з викладачем на індивідуальних консультаціях. Графіки консультацій викладачів розміщуються на сайті Сумського державного університету в розділі «Розклад».

2. Вивчення наукової літератури і нормативно-правових актів, узагальнення матеріалів практики застосування законодавства з теми курсової роботи.

3. Складання плану курсової роботи і погодження з викладачем. На основі підбраного матеріалу студент складає попередній план роботи, який повинен мати розділи і підрозділи. План курсової роботи за бажанням здобувача освіти може погоджуватись із викладачем, а під час написання роботи уточнюватися та коригуватися за потреби.

4. Оброблення та аналіз одержаної інформації теоретичного і практичного характеру із застосуванням методів наукового пізнання.

5. Узагальнення результатів дослідження, формулювання висновків і викладення їх відповідно до плану курсової роботи.

6. Оформлення курсової роботи відповідно до встановлених вимог і подання електронного примірника для перевірки на унікальність з використанням програмно-технічних засобів. Не пізніше ніж за 21 день до дати захисту здобувач освіти подає електронний примірник курсової роботи науковому керівникові для перевірки її унікальності за допомогою програмно-технічних засобів.

За підготовку файлу курсової роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор курсової роботи. Формат файлу має бути прийнятним для перевірки на академічний плагіат (підтримуються формати файлів: doc, docx). Найменування файлу курсової роботи має містити прізвище особи, яка виконала курсову роботу та вказівку на вид роботи (наприклад: Іванов_курсова робота).

Роботи, які мають високий відсоток запозичень не допускаються до рецензування та мають бути перероблені.

7. Отримання рецензії на курсову роботу від наукового керівника.

Лише після того, як електронний варіант курсової роботи було перевірено на антиплагіат, здобувач освіти може роздруковувати свою курсову роботу та подавати на кафедру для рецензування.

Термін «подання» підготовленої і належним чином оформленої курсової роботи на кафедру для рецензування визначається з урахуванням навчального плану відповідної форми навчання та особливостей його виконання в поточному навчальному році..

Кафедри приймають курсові роботи на рецензування в межах встановленого терміну і ведуть журнал реєстрації курсових робіт.

Прийом курсових робіт кафедрою після встановленого терміну можливий лише за наявності поважних причин затримання та з письмового дозволу директора ННІ права за попередньою згодою завідувача відповідної кафедри та наукового керівника.

У рецензії науковий керівник оцінює теоретичний рівень, глибину проведених досліджень, доцільність та обґрунтованість запропонованих рекомендацій, переваги й недоліки, якість і відповідність оформлення курсової роботи.

Курсова робота може бути недопущена до захисту з таких причин:

- 1) істотні порушення вимог щодо підготовки та оформлення роботи;
- 2) низький теоретичний рівень викладення матеріалу;
- 3) неповне чи невідповідне висвітлення теми;
- 4) надходження на перевірку двох однакових за змістом робіт;
- 5) низька унікальність тексту курсової роботи, відсутність посилань

на літературні джерела.

Зміст рецензії залежить від конкретних висновків, які науковий керівник зробив після перевірки остаточного варіанта курсової роботи.

Рецензію на курсову роботу здобувачу освіти надає науковий керівник та повідомляє про те, чи допущена курсова робота до захисту, чи не допущена, і курсова робота повертається на доопрацювання.

8. Захист курсової роботи. Науковий керівник допускає курсову роботу до захисту, якщо виставлена ним в рецензії рейтингова оцінка роботи становить не нижче ніж 60 балів – за системою ECTS.

Курсову роботу здобувач освіти захищає в присутності комісії (не менше двох осіб). Тези та презентацію доповіді здобувач освіти готує заздалегідь. Доповідь повинна бути змістовною і тривати не більше 5–8 хвилин. Члени комісії, здобувачі освіти присутні на захисті мають право задавати питання по темі курсової роботи.

Здобувачі освіти, які не захистили курсову роботу, на наступний курс **не переводяться**.

3. СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Структурними частинами курсової роботи є:

- титульний аркуш;
- рецензія (відгук) наукового керівника;
- зміст;
- вступ;
- основна частина (розділи, пункти);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Титульний аркуш курсової роботи оформлюється відповідно до *додатка Б*.

У верхній його частині зазначається найменування міністерства, вищого навчального закладу і кафедри. Ближче до правого краю титульного аркуша зазначається «До захисту допустити» за підписом наукового керівника курсової роботи, з зазначенням ініціалів його імені і по батькові, а також із зазначенням прізвища і дати.

У середній частині титульного аркуша вказується тема курсової роботи. Ближче до його правого краю зазначають прізвище та ініціали здобувача освіти (в називному відмінку), курс, групу, форму навчання;

науковий ступінь, вчене звання, ініціали імені та по батькові, прізвище наукового керівника (у називному відмінку).

Нижня частина титульного аркуша курсової роботи містить місто і рік її виконання (без слова «рік»).

Зміст відображає всі частини курсової роботи – вступ, номери і назви розділів з назвою пунктів, висновки, список використаних джерел, додатки із зазначенням початкових номерів сторінок кожної з названих частин роботи (*додаток Г*). Зміст роботи повинен відображати сутність проблеми і логіку дослідження. Назви розділів і пунктів повинні бути сформульовані стисло, чітко та відповідати темі курсової роботи.

Вступ є невід’ємною частиною курсової роботи, яка дає загальну характеристику проведеному студентом аналізу наукової літератури, нормативних і практичних джерел. У вступі обов’язково потрібно відобразити *актуальність теми, мету і завдання роботи, об’єкт і предмет дослідження, методи*, використані в процесі дослідження.

Актуальність теми – це важливість, відповідність теми курсової роботи сучасним потребам певної галузі права і перспективам її розвитку, практичним завданням певної сфери юридичної діяльності.

Актуальність теми курсової роботи визначається для:

- конкретного органу державної влади, установи, підприємства, організації;
- юридичної науки;
- юридичної практики;
- навчального процесу.

Не обов’язково, щоб усі перелічені обґрунтування актуальності теми були подані у вступі. Досить зазначити лише одне з перелічених вище, але бажано, щоб таких обґрунтувань актуальності було більше.

Під час обґрунтування актуальності обраної теми курсової роботи рекомендується відображати стан і ступінь її розроблення. З цією метою в стислому вигляді дається короткий огляд проблем, що виникають на практиці, під час реалізації цього правовідношення, аналіз законодавства, яке регулює такі правовідносини, огляд наукових розроблень з теми курсової роботи. З цього робимо висновок, що тема недостатньо вивчена (розкрита частково, не в цьому аспекті) і потребує додаткового розгляду.

Відсутність такого аналізу означає, що актуальність теми курсової роботи не обґрунтована, і розробка цієї теми не має ні наукового, ні практичного інтересу.

Мета курсової роботи – кінцевий результат, який планується одержати за допомогою наукового дослідження. Необхідно також зазначити конкретні *завдання*, які повинні бути вирішені відповідно до визначеної мети. Це зазвичай робиться у формі перерахування (вивчити..., описати..., встановити..., з’ясувати..., довести... тощо).

Об’єкт дослідження – це процес або явище, що породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення.

Предмет дослідження – це те, що міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

У вступі необхідно зазначити *методи*, використані під час написання курсової роботи.

Рекомендований обсяг вступу не більше ніж 2 сторінки комп'ютерного тексту (формату А4).

Основна частина курсової роботи – головна структурна частина курсової роботи, вона розкриває основний зміст дослідження і містить:

- опис досліджуваних фактів, явищ, закономірностей, суспільних відносин;
- аналіз законодавства з теми, обґрунтування наявних недоліків у ньому, необхідності його удосконалення;
- огляд наукової та спеціальної літератури з теми, короткий критичний виклад результатів наукових робіт;
- дискусійні питання, пов'язані з переглядом сталих поглядів і уявлень в галузі певного дослідження;
- аналіз прикладів застосування адміністративними судами практики ЄСПЛ з теми роботи;
- власні висновки про наявність правових проблем;
- запропоновані здобувачем освіти напрямки вирішення наявних проблем.

Основна частина курсової роботи складається з розділів (зазвичай не менше трьох) і пунктів. Кожен розділ починається з нової сторінки. В кінці кожного розділу повинні формулюватися висновки.

Зміст висловлюваного матеріалу не повинен виходити за межі аналізованого питання, розділу і теми курсової роботи, в цілому.

Обсяг основної частини курсової роботи приблизно 25 сторінок комп'ютерного тексту (формату А4).

Висновки – послідовне, логічне, чітке викладення основних результатів виконання курсового завдання, які дозволили розкрити тему, відповідно до теоретичного і практичного завдань і досягти мети курсової роботи, а також можливого впровадження або практичного застосування результатів курсової роботи.

Формулювання результатів курсової роботи у висновках повинно відповідати меті та завданням сформульованих у вступі. Під час опису результатів курсової роботи рекомендується використовувати такі вирази: «систематизовано...», «виявлені особливості...», «надана класифікація...», «підготовлені...», «уточнено...», «встановлено...», «з'ясовано...», «розкрито...» і тому подібне. Опис результатів виконання курсової роботи повинен містити інформацію про можливе їх упровадження, використання в науковій діяльності, правозастосовчій практиці, навчальному процесі.

Обсяг висновків повинен складати не більше ніж 2 сторінки комп'ютерного тексту (формату А4).

Список використаних джерел становить одну з істотних частин курсової роботи і відображає об'єм та основу проведених здобувачем освіти досліджень.

Кожне включене у список джерело повинне бути використане для написання курсової роботи та мати відображення в її тексті. Серед різних джерел інформації слід віддавати перевагу законам та іншим нормативним актам України, інших країн, монографіям, науковим статтям, навчальним посібникам. Необхідно звертати увагу на рік, яким датуються джерела інформації, віддаючи перевагу тим, які опубліковані не пізніше 5 років тому.

Список використаних джерел потрібно формувати в порядку згадування джерел у тексті. Посилання в тексті зазначається в квадратних дужках, містить номер джерела в списку використаних джерел і, за необхідності, номер сторінки після знаку «с.». Якщо посилання робиться одночасно на декілька джерел, то вони розділяються знаком «;», наприклад: [21, с. 98; 25; 31].

Посилання на нормативно-правові акти робляться в списку використаних джерел під час першої їх згадки в тексті роботи із зазначенням останнього офіційного джерела публікації і подальших джерел, в яких є зміни і доповнення до цих актів. Під час повторної згадки нормативно-правових актів посилання на них робиться через зазначення в круглих дужках короткого найменування нормативно-правового акту. Наприклад, (ст. 13 Закону України «Про судову експертизу»).

Під час посилань на нормативно-правові акти необхідно зазначати їх офіційну публікацію в таких джерелах: «Відомості Верховної Ради України», «Офіційний вісник України», «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Офіційний вісник Президента України», а також інші видання за наявності вказівки на їх офіційний характер. Можливо також посилання на офіційний електронний ресурс. Водночас необхідно писати найменування нормативно-правового акту на мові джерела.

Усі джерела повинні бути оформлені відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Мінімальна кількість використаних джерел – 30.

Додатки повинні бути оформлені як продовження курсової роботи після списку використаних джерел. Як додатки можуть бути подані тільки матеріали, які підтверджують одержані здобувачем результати з теми курсової роботи.

Кожен додаток (формат А4) починається з нової сторінки. Посередині рядка великими літерами друкують слово «ДОДАТОК__» і велику літеру, що позначає додаток. Додатки потрібно позначати послідовно великим літерами українського алфавіту. Наприклад, «ДОДАТОК А», «ДОДАТОК Б», крім літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Кожен додаток повинен мати змістовний заголовок. Додатки включаються в загальну нумерацію сторінок роботи.

Рецензія наукового керівника – складається науковим керівником, на основі критеріїв рейтингового оцінювання курсової роботи.

Рецензія наукового керівника є структурним елементом курсової роботи і розміщується в тексті перед змістом.

4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Для того щоб курсова робота відповідала вимогам за змістом, структурою та оформленням, здобувач освіти повинен дотримуватися таких рекомендацій щодо оформлення курсової роботи.

Об'єм, шрифт, інтервали. Курсова робота повинна бути надрукована за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша паперу формату А-4 (210x297 мм).

Рекомендований обсяг курсової роботи – до 35 сторінок тексту комп'ютерного набору (шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14, міжрядковий інтервал – 1,5). У розрахунок обсягу роботи не включається титульний аркуш, зміст, список використаних джерел і додатки.

Розміри полів повинні бути: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи і пункти (за необхідності і підпункти). Кожну структурну частину (вступ, висновки, список використаних джерел тощо) і кожен розділ необхідно починати з нової сторінки, незалежно від того, яка кількість рядків залишилася на попередній сторінці.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Назви розділів оформлюють аналогічно (наприклад: «РОЗДІЛ 1. ДОГОВІР ОРЕНДИ»). Назви пунктів друкують з абзацу (5 інтервалів) рядковими буквами (окрім першої прописної) (наприклад: 1.1. Поняття договору оренди). Перенесення слів у заголовках не припустимі. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Відстань між назвою розділу (пункту) і текстом – 2 інтервали.

Нумерація сторінок, розділів, пунктів (підпунктів) здійснюється арабськими цифрами. Нумери сторінок проставляються у верхньому правому кутку. Нумерація титульного аркуша не передбачається.

Пункти нумерують у межах кожного розділу. Номер пункту складається з номера розділу і порядкового номера пункту, між якими ставиться крапка.

Ілюстрації (схеми, графіки) і таблиці необхідно давати в курсовій роботі після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають «рис.» і нумерують послідовно в межах розділів (наприклад: «рис. 2.1»). Номер ілюстрації, її назва і підписи пояснень розміщують послідовно під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис

«таблиця» з позначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка (наприклад: «таблиця 2.1»).

Посилання. Під час написання курсової роботи студент зобов'язаний давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які використані в курсовій роботі.

Під час прямого цитування текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі оригіналу. Цитування повинне бути повним без самостійного скорочення авторського тексту. Пропуск слів без зміни тексту закінчується трикрапкою (...).

Під час непрямого цитування потрібно бути точним у викладенні думок автора. Посилання на джерело обов'язкове як за прямого, так і непрямого цитування.

5. РЕЦЕНЗІЯ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА НА КУРСОВУ РОБОТУ

Рецензія наукового керівника на курсову роботу складається викладачем на підставі критеріїв оцінювання курсової роботи (додаток В).

Показник об'єктивного оцінювання курсової роботи дозволяє судити про рівень і якість засвоєння здобувачем освіти обраної теми. Метою оцінювання курсової роботи за 100-бальною (чотирибальною) системою є:

- стимулювання навчальної діяльності здобувача освіти;
- підвищення ролі та відповідальності викладача в ході виконання курсової роботи здобувачем освіти;
- об'єктивізація оцінювання курсової роботи шляхом використання кількісних оцінок.

Оцінка визначається за кожним із критеріїв окремо в цілих балах, які підсумовуються (максимум 100 балів). У відгуку виставляється рейтингова оцінка наукового керівника в межах 100 балів.

Критерії рейтингового оцінювання курсової роботи

№ пор.	Критерії оцінювання	Зміст критерію	Кількість балів за критерій
1	2	3	4
1.	Обґрунтування актуальності теми, визначення мети і завдань виконання роботи, об'єкта та предмета дослідження	1. Актуальність теми обґрунтована достатньо, проаналізовано стан наукового розроблення, законодавства за темою, чітко сформульовано мету, завдання дослідження, правильно визначені об'єкт і предмет дослідження. 2. Є неточності в обґрунтуванні актуальності теми, мети, завдань,	20 15

		<p>об'єкта та предмета дослідження і в аналізі стану розробок теми.</p> <p>3. Актуальність теми, мета, завдання, і аналіз стану розробки теми відбиті у загальних рисах.</p> <p>4. Відсутнє обґрунтування актуальності теми, мети, завдань, об'єкта, предмета дослідження і аналіз стану розроблень теми</p>	<p>10</p> <p>0</p>
2.	<p>Ступінь розробки наукової проблеми, самостійність і повнота проведеного аналізу, наявність помилок; відповідність змісту темі та плану роботи</p>	<p>1. Проведено глибокий аналіз наукової літератури і чинного законодавства, історіографії (не менше ніж 30 джерел), дослідження є самостійним, тема повністю розкрита, помилки відсутні.</p> <p>2. Проведено аналіз наукової літератури, чинного законодавства, історіографії, робота є самостійною, тема розкрита, істотні помилки відсутні.</p> <p>3. Проведено поверхневий аналіз наукової літератури, чинного законодавства, історіографії або робота не є самостійною, тема розкрита частково, допущені помилки під час освітлення основних питань теми.</p> <p>4. Аналіз наукової літератури, чинного законодавства відсутній, зміст роботи не відповідає затвердженій темі, допущені грубі помилки, зміст роботи запозичений</p>	<p>20</p> <p>15</p> <p>10</p> <p>5</p>
3.	<p>Аналіз законодавства з теми і (або) практики його застосування</p>	<p>1. Подано самостійний аналіз законодавства з теми дослідження, історичних правових пам'яток, правозастосовчої діяльності або обґрунтовано висновки прикладного характеру.</p> <p>2. Надано загальний аналіз законодавства з теми дослідження, історичних правових пам'яток, практичної діяльності різних суб'єктів.</p>	<p>10</p> <p>8</p> <p>4</p>

		<p>3. Надано поверхневий аналіз законодавства з теми дослідження, історичних правових пам'яток, прикладів із практики.</p> <p>4. Приклади з практики, аналіз законодавства з теми дослідження, історичних правових пам'яток у курсовій роботі відсутні</p>	0
4.	Використання наукових методів дослідження, вміння логічно мислити, доводити, робити обґрунтовані висновки	<p>1. Підтверджено вміння студента: систематизувати нормативну базу, наукову літературу, приклади з практики за темою; формулювати висновки, обґрунтовувати свою думку; використовувати методи наукового пізнання.</p> <p>2. Підтверджено вміння студента: проводити загальний аналіз нормативної бази, наукової літератури, прикладів із практики за темою; формулювати висновки; частково обґрунтовувати свою точку зору; використовувати основні методи наукового пізнання.</p> <p>3. Підтверджено вміння студента: поверхнево систематизувати нормативну базу, наукову літературу, приклади з практики за темою; формулювати загальні висновки, пропозиції, рекомендації щодо роботи без урахування результатів відповідної галузі права, науки; використовувати окремі основні методи наукового пізнання.</p> <p>4. Відсутнє підтвердження вміння студента: аналізувати нормативну базу, наукову літературу, приклади з практики за темою; формулювати висновки та обґрунтовувати свою точку зору; використовувати основні методи наукового пізнання.</p>	<p>15</p> <p>10</p> <p>5</p> <p>0</p>
5.	Одержані результати та їх новизна	1. Студентом самостійно надані та обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення законодавства, правозастосовчої практики.	15

		2. У роботі кваліфіковано використані пропозиції, раніше запропоновані в науковій літературі. 3. Узагальнення є неконкретними і не обґрунтовані достатньою мірою. 4. У роботі відсутні узагальнення законодавства і прикладів із правозастосовчої практики	10 5 0
6.	Оформлення роботи і виконання календарного плану	1. Робота оформлена відповідно до вимог, що ставляться, в ній відсутні граматичні та стилістичні помилки, своєчасно виконані всі пункти календарного плану. 2. Є окремі незначні порушення вимог до оформлення курсової роботи або порушені проміжні терміни, встановлені календарним планом виконання курсової роботи. 3. Є ряд істотних порушень встановлених вимог до оформлення курсової роботи або грубо порушений термін остаточного представлення курсової роботи, встановлений календарним планом виконання курсової роботи. 4. Оформлення курсової роботи не відповідає встановленим вимогам, не дотримані терміни по всіх позиціях календарного плану виконання курсової роботи	20 15 10 0

6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовка здобувача освіти до захисту курсової роботи полягає у чіткому розумінні наукових досліджень, проведених у курсовій роботі, та здатності дати відповіді на питання щодо змісту роботи.

Тези за змістом курсової роботи. Тези – короткий виклад думки (не більше 2 сторінок), істинність якої необхідно довести. У тезах висловлюються основні положення курсової роботи. Тези не підшиваються до тексту курсової роботи, подаються окремо і залишаються для вирішення питання про можливість участі здобувача освіти в науковій конференції.

Презентація виступу. Під час захисту роботи здобувач освіти використовує заздалегідь підготовлену мультимедійну презентацію обсягом не більше 15 слайдів:

- короткий вступ (назва, автор дослідження) (1-2 слайди);
- мета та завдання дослідження (1 слайд);
- методи та методика дослідження (1 слайд);
- опис ходу та результатів дослідження (8-10 слайдів);
- висновки (1-2 слайди)

Захист курсової роботи здобувачем освіти проводиться на занятті з дисципліни «Сучасні проблеми застосування адміністративними судами практики ЄСПЛ» відповідно до розкладу.

У процесі захисту здобувач освіти доповідає про результати проведеного дослідження, їх обґрунтування, дає відповіді на питання, які не висвітлені в курсовій роботі, висвітлені не повністю або неправильно.

Курсова робота та її захист оцінюються за системою ECTS.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну шкалу та шкалу за системою ECTS здійснюється в такий спосіб:

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 < RD < 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 < RD < 89$
C	У загальному правильна робота з певною кількістю помилок		$74 < RD < 81$
D	Непогано, але з незначною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 < RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 < RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 < RD < 59$
F	Необхідний повторний курс із навчальної дисципліни		$0 < RD < 34$

Під час оцінювання курсової роботи беруться до уваги актуальність теми, якість виконання та оформлення роботи, змістовність доповіді та відповідей, керуючись критеріями рейтингового оцінювання роботи.

Результат оцінювання виставляється у відомість після захисту курсової роботи. Рішення комісії є остаточним і оскарженню не підлягає.

Якщо робота до захисту не допущена або оцінена під час захисту на «незадовільно», здобувач освіти зобов'язаний виконати нову курсову роботу за цією самою темою з урахуванням зауважень.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Правова природа рішень ЄСПЛ та проблеми їх застосування адміністративними судами України.
2. Правові засади застосування практики ЄСПЛ в адміністративному судочинстві України.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод у системі джерел адміністративного судочинства України.
4. Право на справедливий суд: практика ЄСПЛ і її застосування адміністративними судами України.
5. Особливості застосування адміністративними судами України практики ЄСПЛ при тлумаченні загальних положень і принципів адміністративного судочинства.
6. Право на життя та заборона катування, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження та покарання у практиці ЄСПЛ.
7. Заборона дискримінації, гендерна рівність у практиці ЄСПЛ та реалізація статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в адміністративному судочинстві в Україні.
8. Право на справедливий судовий розгляд у практиці ЄСПЛ та особливості його реалізації адміністративними судами України.
9. Особливості застосування адміністративними судами України практики ЄСПЛ щодо тлумачення громадянських прав передбачених статтею 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
10. Особливості застосування адміністративними судами України практики ЄСПЛ щодо тлумачення громадянських прав передбачених статтею 9 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
11. Особливості застосування адміністративними судами України практики ЄСПЛ щодо тлумачення окремих громадянських прав передбачених статтею 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
12. Особливості застосування адміністративними судами України практики ЄСПЛ щодо тлумачення громадянських прав передбачених статтею 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
13. Особливості застосування адміністративними судами України практики ЄСПЛ щодо виправданості втручання у права, гарантовані статтями 8-11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
14. Особливості застосування адміністративними судами України практики ЄСПЛ при розгляді справ у сфері соціального захисту.

15. Особливості застосування адміністративними судами України практики ЄСПЛ при розгляді справ про захист права власності.
16. Особливості застосування практики ЄСПЛ при вирішенні податкових спорів адміністративними судами України.
17. Особливості та сфера застосування практики ЄСПЛ при розгляді та вирішенні виборчих спорів в Україні.
18. Особливості та сфера застосування практики ЄСПЛ при розгляді та вирішенні справ щодо референдумів в Україні.
19. Практика ЄСПЛ щодо внутрішнього переміщення пов'язаного зі збройним конфліктом та її застосування адміністративними судами України.
20. Особливості процедури виконання рішень ЄСПЛ в адміністративних справах. Справедлива сатисфакція.

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативні акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1996, № 30. Ст. 141.
2. Кодекс Адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2005. № 35-36. № 37. Ст. 446.
3. Про ратифікацію Закону України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції»: Закон України від 17.07.1997 р. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1997. № 40. Ст. 263.
4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2006. № 30. Ст. 260.
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
6. Про практику застосування адміністративними судами окремих положень Кодексу адміністративного судочинства України під час розгляду адміністративних справ: Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 06.03.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002760-08#Text>.

Навчальні посібники та інші методичні матеріали:

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. 4-те вид. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
2. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві: Науково-методичний посібник для суддів. 3-тє вид., допов. Київ: ВАІТЕ, 2020. 276 с.

3. Манукян В.І. Страсбурзьке право. Європейський суд з прав людини. Право, практика, коментар / пер. з рос. О.М. Уліщенко. Харків : Право, 2019. 560 с.
4. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: компендіум / О.В. Сердюк та ін.; за заг. ред. О.В. Сердюка, І.В. Яковюка. Харків : Право, 2017. 374 с.
5. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Алерта, 2016. 488 с.
6. Тлумачення та застосування Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод Європейським судом з прав людини та судами України: навч. посіб. / авт. кол. : М.В. Мазур, С.Р. Тагієв, А.С. Беніцький, В.В. Кострицький; відп. ред. В.М. Карпунов. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. 600 с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/>.
2. Реєстр рішень Європейського суду з прав людини. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng>.
3. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>.
4. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>.

ДОДАТОК А
(обов'язковий)
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО, ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА
ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Сучасні проблеми застосування адміністративними
судами практики ЄСПЛ»
на тему
(зазначається тема курсової роботи)

Курс _____ група _____
П.І.П/б здобувача освіти

Науковий керівник: викладачка кафедри АГПФЕБ
Доктор філософії зі спеціальності 081 «Право»
Горобець Н.С.

**Робота подана на
кафедру**

«__»_____20 р.

**Робота допущена до
захисту**

Науковий керівник

«__»_____20 р.

**Робота захищена з
оцінкою_____**

«__»_____20 р.

Члени комісії:

(П. І. П/б)

(П. І. П/б)

:

Суми 20__

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

РЕЦЕНЗІЯ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА НА НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЄКТ
(КУРСОВУ РОБОТУ)

П.І.П/б здобувача освіти _____ курс ____ група

Тема роботи: _____

1. Обґрунтування актуальності теми, стан розроблення наукової проблеми, визначення мети і напрямів виконання роботи:

Оцінка: _____.

2. Ступінь розроблення теми, самостійність і повнота проведеного аналізу, наявність помилок; відповідність змісту темі і плану роботи:

Оцінка: _____.

3. Аналіз законодавства з теми та (або) практики його застосування:

Оцінка: _____.

4. Використання наукових методів дослідження, вміння логічно мислити, доводити, робити обґрунтовані висновки: _____

Оцінка: _____.

5. Одержані результати та їх новизна: _____

Оцінка: _____.

6. Оформлення роботи і виконання календарного плану _____

Оцінка: _____.

Загальна оцінка навчального проєкту (курсової роботи): _____

Науковий керівник: _____

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

ЗМІСТ	С.
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ДОГОВОРУ КОНЦЕСІЇ.....	5
1.1. Поняття договору концесії.....	5
1.2. Зміст договору концесії.....	10
РОЗДІЛ 2. УКЛАДЕННЯ, ВИКОНАННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ КОНЦЕСІЇ.....	15
2.1. Порядок укладення договору концесії.....	15
2.2. Виконання договору концесії.....	20
2.3. Припинення договору концесії.....	25
РОЗДІЛ 3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ ДОГОВОРУ КОНЦЕСІЇ.....	30
3.1. Підстави відповідальності.....	30
3.2. Форми відповідальності.....	35
ВИСНОВКИ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	38
ДОДАТОК А.....	22
ДОДАТОК Б.....	23
ДОДАТОК В.....	24
ДОДАТОК Г.....	25

ДОДАТОК Г
(обов'язковий)
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ СПИСКУ
ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: один, два, три автори	1 Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.
Книги: чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.
Автор(и) та редактор(и)/	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.
Упорядники	1. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 2. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 2. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5–6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.
Багатотомні видання	2. Кучеренко Н. П. Казначейська справа : в 6 т. Київ : Право, 2016. Т. 3: Контроль у системі держави. Державне казначейство. 432 с.

Продовження додатка Г

Автореферати дисертацій	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
Частина збірника/журналу	<p>1. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва в Україні / за ред. М. І. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.</p> <p>2. Цехмістров І. І., Перець І. П. Про бюджет. Дослідження проблем в Україні очима молодих вчених : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3–4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>2. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 1556-VII. Дата оновлення : 16.01.2020. URL: http:// zakon2.rada.gov.ua/laws show/ 15518 (дата звернення: 15.11.2018).</p> <p>2. Хміль А. А. Функції державної служби за законодавством України. <i>Юридичний фахово-науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/52017/32.pdf.</p>

Електронне навчальне видання

Методичні вказівки
до підготовки навчального проєкту (курсової роботи)
з навчальної дисципліни **«Сучасні проблеми застосування
адміністративними судами практики ЄСПЛ»**
для студентів спеціальності *081 «Право»*
освітнього ступеня «магістр»
усіх форм навчання

Відповідальний за випуск О. В. Ільченко
Редактор Н. С. Горобець
Комп'ютерне верстання Н. С. Горобець

Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 2,79. Обл-вид. арк. 2,58.

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.